

MINDSZENT-SZEGVÁR ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilvántartási közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

A t. olvasókhöz.

Nem csak egy új évnegyedbe, de egy egész újévbe lépünk át lapunk jelen számával. Őszintén mondva magunk sem reméltük volna, hogy a „Mindszent Szegvár és Vidéke” valaha belépjen a 6-ik évfolyamba.

Ugyan legyenek szivesek a t. olvasók egy kissé, Mindszent, Szegvár és az egész vidék, az egész vármegye életébe egy futó pillantást vetni, azonnal látni fogják, hogy az a hat év, hat évi önfeledő dozást, hat évi szenvedést és a végtelenségig megfeszített erélyt jelent a mi részünkről, mert a társadalmi életünkben látni fogják a legridegebb közönyt minden iránt, amely az én drága személyén kívül áll

Most ez évfordulón visszatekintve lapunk eddig lefutott pályafutására, emlékünkebe idézzük a multak fáradalmait, annak ezer, meg ezer bajait, kellemetlenségeit, önkénytelenül az a kérdés tör elő ajkunkról, hogy vajon a multban, épp úgy mint a jelenben, arányban áll-e fáradtságot nem ösmerő önzetlen munkálkodásunk a közönség elismerésével, erkölcsi és anyagi támogatásával?

Sajnos, ki kell jelentenünk, hogy **nem!**

Nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk, hogy a makunkra vállalt köteleességeknek minden irány- és tekintetben megfelelni igyekeztünk, de meg is feleltünk, mert a cél: a közönséggel hűven és önzetlenül szolgálni, soha egy percre sem tévesztettük szem elől. Tollunkat mindig a közérdek iránti önzetlen lekésedés vezette.

Lapunk jelszava mindig az volt: *szolgálni a pártatlan igazságot.* S ha mégis zilált társadalmi pártviszonyaiknál logva, működésünk egyesek részéről félre magyaráztatott is, mi arról nem tehetünk, mert mi sem egyesek, sem klikkek, de sőt még pártok kedvéért sem fogunk az igazságtól soha eltérni.

Kár lenne ismét azt bizonyítgatnunk, hogy egy hírlapra itt szükség van, ezt tudja, de sőt átérzi mindenki, ki csak kevésbé is érdeklődik a közügyek iránt. Hogy mégis nem igyekezzenek lapunk fenállását erkölcsi és anyagi támogatásukkal biztosítani, ezt nagy részben az is okozza, hogy még mindig nagyon sokan vannak azok, kik nem barátjai a nyilvános ellenőrzésnek.

Magunkra hagyatva, saját gyenge erőnk tudatában küzdöttünk eddig, de küzdeni akarunk továbbra is, mert mi meg vagyunk győződve arról, hogy lapunk misiót teljesít és ennek a hivatásnak mi meg akarunk, mi meg fogunk felelni, még akkor is, ha nem sikerülend a „Mindszent Szegvár és Vidéke” közönségének rideg

közönyét legyőznünk. Küzdeni fogunk a közügy, az általános jólét érdekében még a jelenlegi szűk anyagi, erkölcsi és szellemi támogatás mellett is.

Tagadhatatlan igaz az, hogy ahhoz, hogy egy lap egészen megszilárdulhasson és függetlenségének minden irányban való ientartása mellett is, bizonyosan fennállhasson, a jelen támogatás nem elégséges. Lapunk, amely sem klikk, sem politikai, sem semmiféle magán érdekek szolgálatában nem áll, nem várhat, nem kérhet támogatást magasztos küzdelméhez más-tól, mint azoktól, kiknek egyedül szolgál: a nagy közönségtől. Azért most, midőn egy újév küszöbét lépjük át, ismételten csakis a közönséghez, e község és a megye lakosságához kell fordulnunk, hogy pártolását kérjük, *nem a magunk, hanem lapunk, tehát a nagy közönség érdekében.* Szives támogatást kér tisztelettel

a szerkesztőség.

1899.

Isten jó voltából ismét egy új évnek léptük át küszöbét.

Egy év! minő csekélység az idők mindenségében, de mily sok s nagyfontosságú sokszor egy nemzet, egy község vagy egyes ember életében! Egy évnek egymasurán muló napjaiban mily sok mindenféle történhetik, eseményt esemény vált fel, mi az egyes embert, községet az egész nemzetet boldog, vagy boldogtalanná teheti.

Ha éjes hazánkra gondolunk, minden habozás nélkül kimondhatjuk, hogy az imént letűnt év a hazát nem boldogította, de nem boldogították az ezelőtti évek sem.

Pedig nem érdemtelenül sóvárog a haza a rég óhajtott boldogság után, multja, jelene feljogosítja arra, hogy sóvárgó pillantásokat vessen a boldogság felé. Hazánk küzdelemteljes multjából keserű emlékeket felidézni nem akarunk, csak pár szóval óhajtuk a multnak képét adni, midőn azt mondjuk, hogy nincs e hazának egy talpalatnyi földje, melyet fiainak vére, vagy könnyei ne áztatott volna, századokon át tépte a balsors, erejében fogyott, de el nem enyészett.

Ha hazánk jelene felett elmélkedünk, ki veheti nekünk zokon, ha hazánk szenvedésteli multjért e hányattatásteli jelent jutalmul el nem fogadjuk?

Nem foly ugyan a nemzet vére, hanem annál inkább csillog a keserű könny szemében s ezen nincs mit csodálkoznunk, mert jelenünk nem más, mint a nemzetnek dermedezése a legmostohább viszonyok hidegsége alatt. E szerint jogos téren állunk, midőn ez újév reggelén a nemzetnek boldogságot óhajtunk s felsóhajtunk:

„Isten áld meg a magyart . . .

Hozz reá vig esztendőt,
Meg bűnhődte már e nép,
A multat s jövendőt.

Miután az újév alkalmából leróttuk hazánk iránti kegyeletünket, községünknek mondjuk el meleg érzelmektől áthatott újévi jó kívánatunkat, ezt tesszük annál is inkább, mert ez újév önkénytelenül is a községünk felett átvonult ó-évnek emléke felé vonza gondolatainkat s miután lefolyt az, szólhatunk azon keserű vagy édes emlékről, mit az elbucszott esztendő hátra hagyott. Ha tehát községünk lakosságát kérdezzük, vajjon elmondhatják-e, hogy a lefolyt esztendőben oly örömtelt napjaik voltak, melyek boldog jövővel biztatták őket?

Egy felől azt nyerjük feleletül, hogy az ó-év nem adott kifejezést ama régi magyar közmondásnak: „adj Isten bort, buzát” s így nehéz a létért folyó küzdelem, majd más oldaláról felhangzik a panasz, hogy a fellépett járvány gyászos emléküvé tette a lefolyt évet sok családra nézve, mert életerős családapákat, ápoló édes anyákat ragadott ki a gyermekek közül a járványos betegség s a kenyér után siró gyermekek nagyon is érzik, hogy kidőlt mellőlük azon gazdag lombu tölgy, melynek árnyékában oly édes volt nekik megpihenni. Szóval panasz lent panasz fent, panasz minden oldalon, sok ürem, kevés öröm, ez képe a lezajlott 1898 ik évnek.

Mit kívánjunk ez újév reggelén szives olvasóinknak? Mindenesetre boldogságot! De miben áll ez? Hiszen attól függ, ki miben keresi a boldogságot? Ahány a szív, annyi a vágy, és annyi képe van az óhajtott boldogságnak is s a legtöbb esetben csak álboldogság az, mi után esengünk. Kincs! hirnév! mily sokan szeretnének csillogó arczotokban s kápráztató mosolyaikban gyönyörködni! Pedig hány esetben megölője a földi boldogság s megelégedésnek és hány esetben csal meg bennünket a hirnév, midőn a világ tapsvihara közt lökhet le bennünket a magas dicskörből az alásülyedés fövényére.

Minket tehát nem kápráztatnak az álboldogság csalóka fénysugarai, miért is mi t. olvasóinknak s összes polgártársainknak ez újév reggelén azt óhajtuk: adjon a kegyes égi Nemtő erőt, szorgalmat és kitartást a munkához, hogy kiki betölthesse ama érdekeket, kiknek képviselőtére a társadalomban hivatva van, de adjon áldást a munkára, hogy az elért siker ösztönt nyújtson a szorgalom megkétszerezésére. — Lebegjen ez új évben áldás, béke, megelégedés házaink, családjaink, egész hazánk s községünk felett!

Az adóbehajtás.

Lapunk múlt évi 25-ik számában fenti cím alatt megírtuk, hogy a jelenlegi időpont éppenséggel nem alkalmas arra, hogy Mindszentben, hol az egymást követő két évi rosz termés folytán majdnem inséges állapot van, az adókat kiküldött állami végrehajtókkal tüzzel-vassal könyörtelenül behajtsák. Ugyanez alkalommal felhívtuk az előljáróság figyelmét erre az állapotokra és azt a javaslatot kockáztattuk meg, hogy kérelmezzék a végrehajtások beszüntetését.

Mi, kik a közérdek javáért léptünk sikra, nem egyszer kénytelenek vagyunk a legjobb személyi jóakaratomat, rokonszenvünket legyőzni, hogy épen az általános közérdeket megvédendő támadjunk. Támadni vagyunk kénytelenek önfeláldozással, okozzon az bármily kellemetlenséget is, mindenkor a mikor ezt a nép érdekében szükségesnek tartjuk. Örömlenkre szolgál azonban, ha támadás helyett elősmerést kell szavaznunk.

Most ez az öröm ért bennünket. Az előljáróság, cikkünk megjelenése után Tóth Mihály bírót és Kocz Lajos jegyzőt beküldötte Szegedre a pénzügyigazgatósághoz a végrehajtások beszüntetését kérni. Arról, hogy ott azt felelték nekik, hogy „Mindszent község lakossága gazdag, mert a paraszt nők is selyemben járnak“, ők nem tehetnek. Nem tehet róla talán az az illető pénzügyi tisztviselő sem, kinek hivatása közben szíve megkeményedett és mint a mai rendszer neveltje bizonyára mindentféle érzelmi momentumokat nevetségesnek tart. Ez okból mondhatta még ráadásul, hogy „ha több végrehajtó lett volna, többet küldött volna, de csak kettő jutott Mindszentre.“

Szóval, Mindszent község agyon zaklatott népének könyörgő küldöttségét, a szegedi pénzügyigazgatóságnál „elküldötték“.

Az előljáróság azonban a helyzet magaslátára emelkedve, nem nyugodott meg a pénzügyigazgatóság elutasító válaszával, hanem telfolyamodott ez ügyben a pénzügyminiszterhez

is. Hüen feltárta az isteni helyzetet és megható szavakban kérte e kínos állapot megszüntetését. Arra kérte továbbá az előljáróság a pénzügyminisztert, hogy tekintettel a súlyos és tarthatatlan helyzetre, sürgönyileg intézkedjék.

Hogy az itteni borzasztó helyzetnek esetelése a pénzügyminiszteriumban nem talált süket fülekre, bizonyítja azon körülmény, hogy nyomban a folyamodás vétele után sürgönyileg az eddig befolyt adókról kimutatást kértek.

Az előljáróság a kimutatást haladéktalanul elkészítette és nyomban fel is küldötte. A végleges intézkedés, mely valószínűleg a község megmentését fogja tartalmazni, minden órában várható.

A község előljárósága megtette ez ügyben kötelességét, mit szívesen elősmerünk, sokkal szívesebben, mintha a szükséges teendők elmulasztása miatt szemrehányást kellene tenni.

D.

Mindszent község történetéből.

Csongrádvármegye történetének, melyet dr. Zeilinszky Mihály írt, megjelent a második kötete is. Ebből vesszük ki néhány közséinkre vonatkozó adatot.

Az 1723. év október 6-án Szegeden megtartott vármegyei gyűlés kivetett a községekre adót; Mindszent községre 1639 frt 15 dénárt, míg Csongrádra csak 925 frt és 8 dénárt. E körülmény azt látszik bizonyítani, hogy ez időben községünk népesebb és vagyonosabb volt Csongrádnál.

Hogy Mindszent nagyobb volt ez időben mint Csongrád, de sőt mint Kun-Szent-Márton is, bizonyítja ezen alábbi tény is.

Az 1742. évben az itthon maradt Haller ezredbeli katonák a tisztek szigorúsága miatt fellázadtak és augusztus 2-án Kadoczy kapitányt két tisztjával együtt megölték. A községek nemesit felhívta Andrásy Zsigmond alispán, hogy a rakonezatlankodók megfékezésére lóra üljenek. 400 lovas jelent meg a felhívásra és a katonákat erős küzdelem után lefegyverezték. A királyné érdempénzek osztogatásával fejezte ki elismerését. Mindszent 30, Kun Szt.

Márton 25, Csongrád csak 20 aranyat kapott.

Az 1749. évben Mindszentben 1 tehén ára 10 forint volt.

Hogy mily gyűlöletet keltett népünköl a katonaság rossz bánásmódja, bizonyítja azon körülmény, hogy midőn az 1753. évben Mindszentben négy tűz támadt, ezt a lakosság az itt állomásozó katonaságnak tulajdonította és fellépett a tisztek ellen. Bezur Ferencz uradalmi tisztt szította a nép zavargását.

1754-ben a következőket írják a mindszeri katolikus egyház viszonyairól: „A templom — melynek új tornya van — igen réginek mondatik, téglából van építve, de javításra szorul. Felzserelése gyöngye.“

E templomnak nincs patrónusa.

A templom évi jövedelme 17 frt. A plébános évi jövedelme 253 frt 39 és fél dénár. Tizenkét év után már 420 frt 96 dénár volt.

Ez időben a mindszer-algyői uradalom tulajdonosa gróf Erdődy Kristóf volt. A kurczarét Lovász István alispán tulajdona volt. E birtokok egy nagy része a genuai bank tulajdonába mentek át 500,000 frtnyi tartozás fejében. Ezt kevéssel megelőzőleg 84 földvári lakos folyamodott a vármegyéhez, hogy járjon közbe Erdődy grófnál, hogy ők Pusztaszerezen letelepedhessenek és ott községet alapítsanak. Elkészíték. Ez időben történt a kisteleki pusztá benépesítése. Ekkor lett községgé Kistelek 100 családdal.

Mikor az 1756. évben Nagy Frigyes porosz király beütött az osztrák örökös tartományokba, Csongrádvármegye elrendelte az ujoncköltést. Mindszent község 3 katonát tartozott előállítani, míg Szegvár, Tápé és Győ csak 1-1 ujoncot. A hadi adó kirovása ismét községünk akkori jó vagyoni viszonyait mellett szólanak, mert míg Csongrádra 312 frt 10 kr, Tápéra 84 frt 22 és fél kr, Győre 62 frt 30 kr esett, addig Mindszentre 346 frt 33 és egyenyed kr esett.

Az 1758. évben, mikor Algyő és Tápé a Tisza árjával küzdöttek, Mindszent községnek egy ket lovas kocsi kellett egy hétre a szorongatott községek rendelkezésére bocsájtani.

1759-ben Mindszentben midőssze 329 család volt, Szegváron 124. Már 1783-ban Mindszentben 3623, Szegváron 2033.

Az 1764. évben sőt kellett szállítani Szegedről Pastre. E szállításhoz Mindszent 30, Szegvár 20 és Algyő 10 kocsi volt kénytelen adni.

TÁRCZA.

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája.

1899.

*Futva futnak, egymást kergetve,
Az évek száguldozva.
Egy letűn, messze végtelenbe,
Már itt a más nyomába.
Egy év! Csak perc az időzése,
Rohan a másik után.
Oh, e percznek mennyi keserve,
Bánata marad nyomán.*

*Perc egy év a végtelenségben,
Egy század nekünk néha.
Egy évet tölni szenvedésben,
Egy századnak a hossza!
Az elmúlt évek lánczolata
Boldognál is szánt redőt,
A szenvedőnek szívébe vágja
Ezt az emlékeztetőt.*

*Sajog a szívünk, fáj a lelkünk,
Ezer bánat terhünk van
G tud' Isten, mindig reméltünk,
Jobbat várunk vágóán.
Hát ha te „Ujév“ gyógyirt hozol
Múlt év vágta sebünkre?
Él még az isten, ki ránk gonol,
Légy Ujév üdvözölve.*

L.

Klasszikus tanu.

Sokáig nem tudtam, hogy Zichy Jenő gróf miért lett híres ember. Megfogadtam, hogy utána járok a dolognak és a legközelebbi alkalommal kérdést intéztem eziránt egy akadémikusnál, akinek az a kötelessége, hogy közönséges halandóknál többet tudjon. Azonban csalódtam, mert a tudományos akadémia érdemes tagja azal menté tudatlanságát, hogy ő filologus és ennél fogva nem köteles tudomással birni arról, a mi a profán világban történik.

Nagyon megharagudtam az akadémikusra és megsugtam a dolgot egy újságíró ösmerősömnek, hogy anyagot szolgáltatassak neki az akadémiai tudatlanság leálcázására.

Az újságíró aztán hálából felvilágosított, hogy Zichy Jenő gróf tulajdonképen annak köszönheti hírességét, mert mindenhol jelen van.

Ha külföldiek a fővárost meglátogatják, ő a fogadtatásnál jelen van, ha Milán exkirály felesége elül menekülve Budapesten keresztül utazik, ő jelen van a peronon, ha bankettet rendezünk cseh vendégeink tiszteletére, Zichy Jenő gróf jelenlétével tündökök és ha valamely nagy férfit temetünk, a jelen voltak között ott látjuk Zichy Jenő gróft.

No mondám, ha ily könnyű szerrel híres emberré válhatnék, bizonyára is megpróbálnám a dolgot, mert hát mi tagadás benne, magam is szomjaztam egy csöpp hallhatatlanság után.

Igy történt azután, hogy én is elkezdtem jelen lenni mindenütt, ahol csak sejtettem, hogy az eseményt az újságírók tolla megörökíti.

Egy rövid félév leforgása alatt nevem csakugyan oly ismeretes lett, hogy a hazai ipar nagreményü inasai már ujjal mutattak rám az utcán.

De fájdalom, nem örvendhettem sokáig zavartalanul eme hírességemnek, mert a minap

öt meghívást kaptam egyszerre különböző helyekre.

Az egyik szólt a rendőrségre, hol egy véresre vert fiakkeros hivatkozott rám, mint jelen volt klasszikus tanura, aki látta, miként lóditotta őt ki egy korcsmáros minden ok nélkül helyiségéből.

A másik meghívás a vizsgálóbíróhoz szólt, aki tőlem, mint jelen volt klasszikus tanutól meg akarta tudni, hogy vajjon igaz-e, hogy Przvacsék János, ismert zsebmetsző, amaz elegáns hölgy zsebében kotorászott, aki a váci utczában a női kalapkirakatok nézésében elmerült.

A harmadik a fenyítő járásbíróshoz ezítt, hogy mondjam meg, mint jelen volt klasszikus tanu, vajjon a necelejts-utczai házmesterné csakugyan pofont ígért-e a cselédnek, aki egy kosár fát a fölécson vitt fel a konyhába.

A negyedik a fenyítő törvényszékhez idézett azért, mert jelen voltam egy csoportosulásban, mely macskazenét akart rendezni valamely kormánypárti korifeusnak és végre az ötödik meghívás a törvényes következmények terhe mellett meghagyta nekem, hogy annál biztosabban jelenjek meg egy apasági perben, melyben panaszos rám, mint jelen volt klasszikus tanura hivatkozott.

Az idézések legnagyobb sajnálatomra mind ugyanazon órára szóltak és mert nem tudtam, hogy melyikre menjek el előbb, arra az elhatározásra jutottam, hogy legjobb lesz az apasági kereset tárgyalására elmennem, ahol, mintán a dologról mit sem tudtam, hamar végeznek velem, úgy, hogy aztán a többi ügyekben tehessek eleg polgári kötelességemnek.

Pontosság lévén a jelszóm, a kitézőt órában már ott buztam meg magamat a hivatalhe-

Az 1796. évi francia háború költségeire ismét megadóztatták a községek, uradalmak és plébániák. A mindszenti uradalomnak 4666 forintot kellett fizetni és míg a szentesi és szegedi plébánosok egyenként csak 122 frt és 50 dénárt, addig a mindszenti plébános 131 frt és 82 dénár lett megadóztatva. Ezenkívül adott még Mindszent a már eddig is adott katonákon túl még 24 katonát.

1783. évben József császár elrendelte, hogy Mindszenten egy szolgabírói esküdt lakjon állandóan.

Felemlitendőknek tartjuk, hogy 1817-ben Mindszenten 15 zsidó lakott.

Az algyői uradalom a genuai uraknál 28 évig volt zálogban. Ez időszak a gazdasági ispan, inspektor és ügyész virágkora volt.

A zálogbirtokokosok meggyőződtek, hogy rossz üzletét csináltak, örömmel fogadták tehát egyik társuknak, örgróf Pallavicinyi Károly János ezredes özvegyének Zichy Leopoldinának ajánlatát, ki az uradalmat gróf Erdődy Józseftől 1803-ban megvette.

A birtokkal együtt a Pallavicinyi család sok pert szerzett magának. Pere támadt a Károlyi grófokkal, a Jakabházi családdal Pasztaszter miatt. Ugyanezért Keoskemét várossal és Mindszent községgel stb.

A birtokokat csak 1827-ben írták át az új tulajdonosokra.

Mindszent község perelt még az uradalommal a tömörkényi pusztáért, hol jelenleg a major áll. 1806-ban azért pereli a község az uradalmat, mert az 3 urbaniális korcsmáját és pincejét becsukatta. A vármegye a községet védte, végre mégis több fontos kérdés egyezség útján oldatott meg. A mindszentiek kaptak legelőt, azonfelül a helybeli plébános, kántor és jegyző 75 hold földet. Ezenkívül követelte Mindszent, hogy Pusztaszter adják át nekik, ők azt be akarják népesíteni. Ebből azonban semmi sem lett. Anyás még ekkor az Andrásyáké volt és ennek a tisztjei a mindszenti uradalom tisztjeivel valóságos háborút viseltek. 1811-ben az anyási ispán fegyvert adott az összes cselédség kezébe és megtámadta a mindszenti majort. Az ellenálló tisztekre és cselédekre lövött. A jószágokat elhajította, a kazlakat felgyujtatta. Ebből óriási per lett, mely csak 1821-ben azzal ért véget, hogy örgróf Pallavicinyi Ede megvette Anyást.

lyiség egy komor előszobájában, nyugodtan várva a bekövetkezendő eseményeket.

Két órai kínos várakozás után végre a bíró színe elé kerültem, aki tudomra adta, hogy miután a felek időközben kiegyeztek, tanustételemre szükség nem lévén, békésen tavozhattam.

E váratlan eredmény annyira kiengesztelt, hogy örömmel a legközelebbi vendéglőbe siettem, hogy Szilágyi Dezső egészségére poharat ürítsék.

Alig hogy a korcsma küszöbét átléptem, midőn egy régi ismerősömmel találkoztam, aki baljóslatu ábrázattal közeledett felém.

— Szerencsétlen — suttogá részvételes hangon — te itt mutogatod magad, mialatt a feynyító törvényszék egy órával ezelőtt karhatalommal való elvezettetésed elrendelte?

Csak most jutott eszembe a többi négy meghívás, de már késő volt és nem maradt egyéb hátra, minthogy elrebejtek szivemből egy pár huzár miatyánkot.

A dolog azonban korántsem maradt ennyiben.

Egy héttel később három különböző pecséttel ellátott végzést kézbesitnek nekem, melyek háromféle pénzbírságra marasztaltak.

Majd megapellálom — gondolám — izgatottan zsebre vágva az iratokat és elcsiettem ügyvédemhez információt adni neki ügyeimben.

A dolog jó kezében van és valószínű, hogy pereim kellő utánjárással kedvező elintézés nyerne.

De bármi kimenetele legyen a dolognak, én a hírnév dicsőségét teljesen megelégettem és többé nem vágyom jelen lenni minden eseménynél, mely az ujságba kerülhet és valóban örvendek, hogy a Szilágyi Dezső tiszteletére tervezett fáklyásmenet elmaradt, mert az nehéz próbára tette volna fogadalmam kitartóságát.

Helyi és vegyes hírek.

— *Boldog újévet kívánunk előfizetőinknek és munkatársainknak.*

— A mindszenti vásár és a szegedi iparosok. A múlt csütörtökön több szegedi iparos járt a mindszenti előjáróságnál. Azt panaszták, hogy az itteni vásárok alkalmával a félegyházi iparosok háttérbe szorítják. Hivatkoztak Csongrád vármegye vásárainak szabályrendeleteire, mely szerint a helyek megjelölésénél a vármegyei iparosok előnyben részesülnek és kérték, hogy a jövőben ők is a félegyháziakkal szemben ezen előnyben részesíttessenek. Az előjáróság ily értelemben határozott.

— Horváth Boldizsár szobra. Horváth Boldizsárnak, a volt első igazságügyi miniszternek, a magyar liberalizmus legteljesebb bajnokának szülő városa Szombathely, szobrot készült emelni. A nagy bizottság, mely erre a célra alakult, felhívást intézett a magyar közönséghez, a szoborra való adakozást kérve. A pénz az 1899. évi január hó 15-ig Ehen Gyula Szombathelyi polgármesterhez, mint a bizottság elnökéhez küldendő.

— A korona számítás. A magyar kormány azt tervezte, hogy az év január hó elsejétől kezdődőleg behozza a kötelező korona számítás. Az obstrukció és a válságos politikai helyzet miatt ezt a tervét nem vihette keresztül. Marad minden a régiben, kivéve a vasutakat, hol a mai naptól kezdve a korona érték számítása kötelező.

— Az ártézi vízvezeték csak nem akar bevalni. A héten ismét nem adta a vizet. Bizony ez 800 frtért drága egy kis malatság.

— Kaskötés és kosárfonó tanfolyam. Míg itt nálunk Mindszenten a házi ipar meghonosításának kérdését csak a lapunkban megjelent cikkek képezik, addig a szomszédos Várárhely város a gyakorlati tételre lépett. A kas és kosárfonó tanfolyam Hódmező-Vásárhelyen f. évi 2-án fog megnyitni és hogy a nép mennyire érdeklődik és mily nagyon óhajt egy a megélhetését megkönnyíteni, hivatott házi iparágat elsajátítani, bizonyítja azon körülmény, hogy több mint hatvan egyén jelentkezett már eddig a tanfolyamra.

— Vásár. A mi vásárunk már előre láthatólag ismét nem fog sikerülni, mert össze esik a Kistelekivel. A vásár Kisteleken f. hó 8 és 9-én fog megtartatni. Még mindig nem ér reá Mindszent község előjárósága arra, hogy lépéseket tegyen az irányban, hogy a két közel szomszédos helyen a vásárok ne essenek össze. Pedig már itt volna az ideje.

Képviselők párba. A szavak harozát a pisztolyok durranása és az élesre fent kardok csattogása váltotta fel. Az elmúlt héten Báaffy Horánszky beszégből kifolyólag, mivel Horánszky kijelentette, hogy a miniszter elnöknek lovas elégtételt nem, csak fegyveres megtorlást hajlandó adni, több lovas ügy keletkezett a párba segédek között. Fejérváry honvédelmi miniszter és Károlyi István gróf között pisztoly volt, melynél Károlyi gróf pisztolya csütörtököt mondott, Fejérváry báró pedig nem talál. Szemere Miklós és Gajári Ölon kard párba vittek, melyben Gajári karján és kezén szenvedett gyenge sérülést, míg Szemere fejére kapott súlyosabb vágást. Egy harmadik párba is történt, melyben mint ellenfelek Kubik Béla országgyűlési képviselő és Kenedy Géza a „Pesti Hírlap” szerkesztője állottak egymással szemben, szintén egy parlamenti esetből kifolyólag. E párbanál, melyet a felek karddal vittek meg, Kenedy kapott a fejére súlyos vágást, míg Kubik sértetlen maradt.

— Heti vásárok Dorosmán. Dorosma község képviselőtestülete egyik legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy hetivásárok tartására kér jogot a kereskedelmi minisztertől. A heti vásárok napjait hétfő és csütörtökre állapították meg.

— Gyermekegyilkes anya. Bartiser Julis kisteleki születésű cselédeány, tegnapelőtt Szatymazon ujszülött gyermekét egy gödörbe dobta. Az arraménok felfedezték a borzasztó tettet és bejelentették a rendőrségnek. Az anyát és még élő gyermekét a szegedi kórházba szállították.

— Villamos vasúti tervezetek Várárhelyen. A szomszéd városból írják: A „Részvénytársaság villamos és közlekedés vállalatok számára” már egy ízben előmunkálati engedélyt kért a városunkban létesítendő villamos vasut létesítésére. Ezt a kereskedelmi miniszterium megtagadta.

Most azután a részvénytársaság ujabban kéri az előmunkálati engedélyt s ebbeli kérelmét pártoló fölterjesztés céljából a tanácshoz benyújtotta. A vasut a népkerti állomástól indulna ki s a tóalji szegedi-uton, szegedi-utczán, Kossuth-téren és Andrásy-utczán haladna a János-térig, honnét egy kiágazása a Szabadságtéren át a téglagyárakhoz vezetne. A Jánostérről a fővonal menne a Kállay-utczán és Czomorkányi-utczán a Szücs és Franciszti-féle téglagyárig, közbül egy oldalvonal a vasuti állomásba beágazván. Mint látható, a terv a régi irányok szerint terveli a vasutat, mégis oly kibővítéssel, hogy a népkerti állomás és Ujváros is bevonatnék.

— Holdfogyatkozás. Szerdán virradóra, jobban mondva pedig kedden éjjel holdfogyatkozás volt. Kedden egész nap „sűrű köd ülte meg a vidéket”, de este 6 órakor tisztulni kezdett, úgy, hogy később a holdfogyatkozást is lehetett látni. Az árnyékalépés este 10 óra 53 perczkor állott be. A holdnak ez órában éppen jelentékeny magassága volt a horizont fölött, mert 27-én már délután 3 óra 46 perczkor kelt. Ejjeli 12 óra 2 perczkor kezdődött a teljes elsötétülés. 45 percz alatt a hold megtette fele útját a föld körárvékában, vagy, mint a csillagászok mondják, az elsötétülés tetőpontját érte el, 1 óra 32 perczkor kezdődött a hold kilépése az árnyék alól, az elsötétülésnek vége. 2 óra 41 perczkor elhagyja a hold délnyugati szélé az árnyékot és 3 óra 59 perczkor kiszabadult a hold a föld félárnyékából is és ismét beözönlötte fénye a hajnali álomban szunyadó vidékeket.

— Karácsonyi babona. Dobák Béla kir. főügyész helyettes határa alkalmából föllevenittek a hmvásárhelyi mérgezési pörnek egy jellemző epizódját.

Mikor a vásárhelyi mérgekeverő boszorkányt, Jäger Marit elítélték, mondta:

— Aki bíróm volt, meg fog halni mind.

A babonát növelni nem akarjuk. De a véletlennek különös összetalálkozása ez a csontember sétájával. Mert azok közül, akik Jäger Marit, a mérgekeverő boszorkányt a bíróság ítélőszéke elé juttatták, a negyedik aki meghalt, most épp ez a kitűnő jogász és kitűnő ember Dobák helyettes volt.

Ő mindenestre a halálhoz a gyengülését akkor merítette, mikor mint ügyész Várárhelyen beteg állapotban Jäger Mari ellen azt a nehéz vádat emelte.

— Az államosítás Várárhelyen. A szomszéd város tanügyi előadója, Kmetty József főjegyző, a napokban két kimutatást terjesztett a tanács elé, melyekben a tanjai iskolák jövő évi költségeloirányzatai foglaltatnak és pedig az egyikben a tervezett államosítás esetére, a másikban az esetre, ha az iskolák községi jelegűek maradnak. Államosítás esetén a város kiadásai, beleszámítva az iskolák építésére felveendő 49.300 frt kölcsön kamatait is, 13726 frtot tennének ki, míg ha az iskolák községi jelegűek maradnak, az összes kiadások 16274 frtra rúgnak, amire azonban 9200 frt fedezetet számítva az igért államosítástól, a tényleges kiadások végösszege csak 7074 frt marad. A különbség tehát 6652 frt, de még legrosszabb esetben, ha a felveendő kölcsön kamatait, a 2958 frt is hozzászámítjuk, a városnak iskolái fentartása csak 10.032 frtjába kerül, míg ellenben ha átadja azokat az államnak, akkor megszűnik minden rendelkezési joga s mégis évenként 13726 frtot költ azokra. Ilyen az az államosítás.

— Forgó Ujság. A Kossuth Lajos-utczán pár nap óta nagy népcsofolyás van, mely néha oly mérveket ölt, hogy a különben is élénk forgalmu utczán akadályozza a szabad kezeledést. Az emberek az „Ujságírói sorsjáték kezelőségének” egy kirakatát bámulják, mely csakugyan megérdemli a figyelmet. Egy feltűnő izléssel kiállított hat oldalú oszlopon tizenkét budapesti napilap czime alatt olvashatók az illető lapokhoz érkezett távirati tudósítások, melyek óránként változnak. Az oszlopot egy leleményes gépezet folytonos mozgásban tartja, úgy, hogy az oszlop valóságos forgó ujság. Persze a kirakat nézői az alkalmat felhasználják arra, hogy azonnal ott helyben ujságírói sorsjegyet vásároljanak, minthogy az első húzás már január 4-én megtartatik. Egy 50 krajczáros sorsjeggyel, mely mind a hat húzásra érvényes egy 100,000 koronás főnyereményt és öt 20,000 koronás nyereményt is lehet csinálni.

— Nincs jegyző. Teés Fábán Sebestyén község körjegyzőségére egyhangulag a dorosmai segédjegyző választotta meg. Allásáról azonnal leköszönt, mielőtt elfoglalta volna azt, mert a választást megtámadták, amennyiben az illető még nem nagykorú és pályázati kérvényét is elkésztette adta be.

— Nők az egyetemen. Egyik szaklapban olvassuk azt az érdekes adatot, hogy a berlini egyetemen 150 nő hallgató van beírva és pedig ezek közül a legtöbb az orvosi karon. A jogkar előadásait 36 tanuló hallgatja. A férfi hallgatók azonban ugy látszik semmi udvariassággal nincsenek nő kollegáik irányában, amit bizonyít az is, hogy kivitték velők szemben azt, hogy nem szabad feltett kalappal a terembe lépniök, sőt — horibile dictu — az egyetemi hatóság megtiltotta nekik az illatszert (!) használatát is. Megnyugvásunkra szolgál konstatálnunk, hogy a mi ifjaink s a mi egyetemi hatóságunk sokkal előékenyebbek gyöngébb nemű hallgatóik irányában.

A kiszáradt kirándulásaiban, melyet a földmívelésügyi miniszterium költségére a gazdasági egyletek rendeznek, az idén 7590 gazdát vett részt. Legtöbb kiránduló volt Torontál-vármegyéből (15 kiránduláson 1357 ember) és Bácsvármegyéből (9 kiránduláson 772 ember.)

Válasz a válaszra.

A szegvári műkedvelőknek a „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ december 25-én megjelent számában közölt nyilatkozatukra, minthogy a szóban forgó színházi tudósítást én irtam, indítatva érzem magamat a következőkben válaszolni:

A férfiú erények egyik legszebbiké közé tartozik az is, hogy ha hibát követünk el, legyen elég erkölcsi bátorságunk azt őszintén megbánva beismerni, hogy hibáztunk. A mélyen

tisztelt couplézó műkedvelő ur ezt a „Polgári kör“-ben azon uri emberek előtt, kik a couplét magukra nézve sértőnek találták, meg is cselekedte a következő szavakkal: „Amit Grünhut cselekedett, azt Gombos mélyen sajnálja.“*)

Ezek előre bocsajítása után a műkedvelők nyilatkozatában foglalt azon vádat, hogy a „tudósító“ az igazmondással ellentétbe jutott és hogy tapintatlan közleményével a társadalmi békét megzavarni és a közönséget félrevezetni akarná, mikor a leghatározottabban visszautasítom, konstatálom egyszersmint, hogy az általam igen tisztelt couplézó műkedvelő ur azon tényével, hogy hibáját őszintén megbánva, a történet felett sajnálatát fejezte ki, nekem, a „tudósító“-nak is olyan erkölcsi elégtételt nyújtott a nyilatkozatukban hangztatott vádak ellenében, amittől azok a vádak egytől-egyig önkénynt rombadőlnek.

A dolog érdemére vonatkozó újabb részleteket csupán azért nem hozok nyilvánosságra, mert az ügy már békés uton nyert elintézést, de a fentebbieknek kijelentése saját magam iránt tartozó erkölcsi kötelességem volt.

Különben: béke velünk.

Szegvárt, 1898. évi december hó 30-án.

Ternai György.

* A couplé elnevelése idejében még „Grünhut“ névre hallgatott, időközben azonban belügyminiszteri engedéllyel nevét „Gombos“-ra változtatta.

Községi közgyűlés Szegváron.

Szegvár község képviselőtestülete 1898. évi december 20-án tartotta meg december havi rendes közgyűlését a képviselőtestületi tagok élénk érdeklődése mellett.

A község tulajdonát képező ingatlanoknak egy évre történt hasznosbeadásáról felvett árverési jegyzőkönyvek helyesléleg tudomásul vétetvén, jóváhagyattak.

A hus és bor fogyasztási adók beszedési jogának a község által évi 1170 frt hasznosbéri összeget 3 évre történt hasznosbéri vételéről e ezzel kapcsolatban az érdekelt fogyasztók által tett ajánlatokra kiállított szerződés szintén beleegyezőleg tudomásul véve jóvá hagyott. A község által önkénynt felajánlott váltáság beszedésével és kezelésével Berkecz József esküdtbíró bizatott meg.

Néhai Piti Mihály budapesti volt lakos, iskolai czeleokra szóló 1000 frt alapítványáról kiállított alapító levél, valamint Kossuth Ferencz köszönő levele a képviselőtestületnek Szegvár község közönsége nevében a Kossuth Lajos, hazánk nagy fia emlékét meggyalászgálad cselekménye fölötti mély megbotránkozást kifejező határozatára. Orvendetesen tudomásul vétetett.

Bánfi Lukács mindszei volt lakos a szegény alap javára fizetendő 2 frt lakosítási díj ellenében a község kötelékeibe felvétetett.

Bihari Pál György községi esküdtnek állásáról történt lemondása elfogadtatván, utasított az előjáróság, hogy ezen állás mielőbbi betöltése tárgyában a szükséges lépéseket haladéktalanul megtegye.

A földmívelésügyi miniszterium 71544. számú rendelete értelmében kimondotta a közgyűlés, hogy szerencsétlen véget ért királynék drága emlékének megörökítése czéljából a község területén „Erzsébet királyné fák“ ültetessenek, egyben a templom körül a folyó év tavaszán ültet összes fákat, — habár azok még a királyné életében ültettek is — „Erzsébet királyné fái“-nak keresztelte el.

Még néhány kisebb fontosságú ügynek tudomásul vételével a közgyűlés déli 12 órakor véget ért.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

Diamant Manó.

MINDEN SORSJEGY UTANFIZETÉS NÉLKÜL
MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

ÚSÁGIROK SORSJÁTÉKA

FŐNYEREMÉNY
100.000 KORONA

5 NYEREMÉNY a 20.000 KORONA sőt sőt
AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNTATRA 20% LEVONÁSSAL
AZ ÁLLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Sorsjegyek helyben a nyomdában kaphatók.

Huzás szerdán!

Nővjegyek
és hozzá borítékok.

Ujóví
üdvözlő-kártyák

Esketési- és bali meghívók
Ejegyzési kártyák
a legcsinosabb előállításban és
azonnal készíttetnek.

Naptárak
Mindennemű
díszes levélpapírok
a legnagyobb választékban kaphatók

gyorsan és pontosan eszköz.

Vidéki rendelések
és pontosan eszköz.

W. WEISZ H.
könyvnyomdájá, könyv- és papírkereskedés
Mindszenten.

TORONTALI SZÖNYEGGYÁR RÉSZV. TÁRS.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: Kézzel csomózott szmírna szőnyeget, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uri-szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyeget, keleti (karamani) függönyöket, torontali szerb szőnyeget (Tyilin) terítők, függönyök, divánátvetők stb részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrássey-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

Nyomatott Weisz Ignác könyvnyomdájában Mindszenten

Honi ipar

Honi ipar.